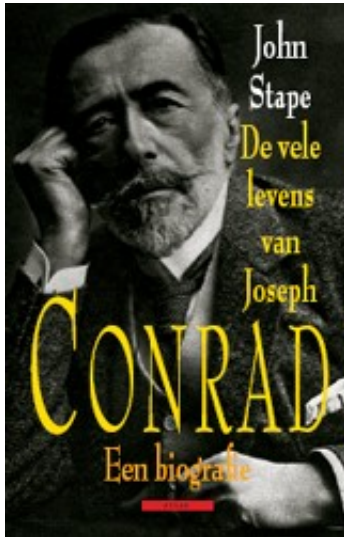

Net uit (week 14)

John Stape, *De vele levens van Joseph Conrad*, Uitgeverij Atlas, uit het Engels vertaald door **Lucie Schaap** en **Maaïke Bijnsdorp** (oorspronkelijke titel: *The Several Lives of Joseph Conrad*)

Joseph Conrad, schrijver van onder meer *Heart of Darkness*, had al een heel leven achter de rug toen hij begon met schrijven: opgegroeid in wat nu de onafhankelijke staat Oekraïne is, werd hij al vroeg wees. Op zijn zeventiende vertrok hij naar Marseille waar hij aanmonsterde op een koopvaardijship. Van leerling-matroos klom hij op tot kapitein en pas op zijn achtendertigste debuteerde hij als schrijver met de roman *Almayer's Folly*, geschreven in een taal die niet zijn moedertaal was.

Ter gelegenheid van de honderdvijftigste geboortedag van Joseph Conrad verschijnt bij uitgeverij Atlas deze maand een biografie van de hand van John Stape, die ook biografieën van Virginia Woolf en Thomas Hardy op zijn naam heeft staan. Hij had toegang tot nooit eerder gepubliceerde brieven en documenten en heeft alle beschikbare informatie verwerkt tot een zeer gedetailleerde studie van Conrads leven. Het resultaat is een prachtig boekwerk met foto's, kaartjes, een uitgebreid register, stambomen en zelfs een bijlage met korte levensbeschrijvingen van mensen uit Conrads omgeving. Boeiend om te lezen én om te vertalen.

Een paar maanden lang hebben mijn co-vertaler en ik ons ondergedompeld in Conrads wereld. We hebben samen de [tentoonstelling](#) bezocht over het leven van Conrad, die op dat moment in de Universiteitsbibliotheek van Amsterdam te zien was, en boeken van Conrad en schrijvers met wie hij contact had geheel of gedeeltelijk gelezen (uiteraard voor zover dat haalbaar was in de tijd die ons ter beschikking stond). Arie Storm las het boek 'met rode oortjes' en vertelt er aanstekelijk over in de [Tros Nieuwsshow](#).

Ali Sparkes, *Drijfjacht* uit het Engels vertaald door **Ellis Post Uiterweer** en verschenen bij House of Books (oorspronkelijke titel: *Running the Risk*)

Dit is het vervolg op *De gedaanteverwisseling*, het verhaal over de jongen Dax die in een vos kan veranderen en naar een kostschool wordt gestuurd waar meer kinderen zijn die over een bijzondere gave beschikken.

Ook dit boek speelt zich grotendeels op de kostschool af. Uiteraard ontmoeten we weer oude bekenden, maar er komen ook personages voor die we nog niet kennen. Door de komst van nieuwe leerlingen is Dax bang dat hij zijn beste vriend Gideon zal kwijtraken. En inderdaad ontstaat er grote ruzie tussen die twee. Dax voelt zich erg alleen. Er is iets geheimzinnigs aan de hand, iets wat het bestaan van de kostschool bedreigt. Is Dax de enige die dat beseft?

Net als bij het eerste deel van deze jeugdserie deden zich geen grote vertaalproblemen voor. Misschien komen die nog in de volgende delen, wanneer ik verschrikkelijk spijt krijg dat ik iets zus heb vertaald en niet zo, en ik me in bochten moet wringen om het allemaal plausibel te maken. Dat is het grote nadeel voor een vertaler van boeken die in delen verschijnen: je kunt niet terug naar het begin om dingen aan te passen, zoals dat bij een op zichzelf staand boek wel kan. Aan de andere kant betekent een serie gestaag werk, er komt steeds weer een deel, en dus ook brood op de plank bij de vertaler thuis. Bovendien ken je als vertaler de schrijfstijl van de auteur al, en kun je de aanpassingsperiode overslaan die je altijd hebt bij de eerste hoofdstukken van een voor jou nieuwe auteur.

Ik vraag me wel eens af of een lezer van een serie het zou merken als er ineens een andere vertaler aan de slag zou gaan, een vertaler die niet beschikt over het lijstje met uitdrukkingen dat de vorige vertaler heeft aangelegd. En met waarschijnlijk een andere woordkeus, een andere stijl. Zelf heb ik de ervaring dat het ontzettend moeilijk is om een serie om welke reden dan ook over te nemen, en ik zal dat dan ook niet snel meer doen.